

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Din asfințit, de peste munte,
Răsfrângerii roșii de amurg
Se sfarmă-n licăriri mărunte
Și-n Dunărea umbrită curg.

Dar unda tulbure le-ngroapă
Când, subt răchitele din vale,
De-abia mai tremură pe apă
Ca niște coji de portocale.

Acolo jos, peste cununa
Întunecatului boschet,
Sclipește-n aer semiluna
Din vârful unui minaret.

Și parcă zugrăvit anume,
Își culcă umbra până-n mal
Ostrovul* izolat de lume
Ca un castel medieval.

El pare-o navă fermecată
Ce-a ancorat aici, subt munte,
Minune îndelung visată
De valul Dunării cărunte!

A așteptat în nopți senine
Strălucitoare dimineață,
Când din adâncul apei line
S-a ridicat la suprafață

Ca o grădină plutitoare
Cu pomi și păsări împreună,
Cu florile-i ce rîd în soare
Și noaptea tremură subt lună.

G. Topîrceanu, *Pastei*

*ostrov – insulă situată în mijlocul unui râu sau al unui lac

Textul 2

Cartea aceasta s-a născut din prietenie. De fapt, nici nu s-ar fi putut altminteri, căci, în public, Ivan Patzaichin nu vorbește despre sine, ci repetă rolul unui campion. L-am ascultat în câteva rânduri dând interviuri – atunci când nu avea încotro. Nu era plictisit sau distant, dar parcă nu era vocea lui [...]. Ivan Patzaichin este și el, în felul său, un soi de „țăran”, un țăran al Deltei, un *om al locului*. „Lotca e căruța satelor din Deltă”, spunea Afanasie Sciotnic, alt om al locului. Iar Ivan s-a născut în lotcă. [...]

Prima dată când am fost cu el la Mila, pe un canal, mi-a spus: *aici m-a scos bunicul cu lotca, eram mic atunci*. Și atât. Am găsit însă undeva un fragment de interviu în care se dezlănțuie și spune câteva fraze:

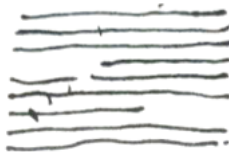
Fără nicio îndoială, marele personaj al satului și al copilăriei mele a fost bunicul meu. Bunicul era înțeleptul satului, omul la care toată lumea din zonă venea să ceară un sfat, o povață, o îndrumare, un gând. Nu avea cine știe ce studii, dar era un om informat, care abia aștepta să-i vină presa de la București ca să afle care mai e mersul lucrurilor în lume. De multe ori, ziarele îi veneau cu întârziere, dar el le citea din scoarță în scoarță, căutând apoi îndelung să pătrundă sensul întâmplărilor despre care citea. Și mai avea și un dulap plin de cărți. Asta mă fascina și pe mine, și pe verii mei: în fiecare seară, ne aduna la el, în jurul laviței, și ne citea povești, unele dintre ele românești, dar cele mai multe erau basme vechi rusești, povești cu prințese preafrumoase, cu personaje fabuloase din adâncurile apelor, cu eroi neînfricați. [...] Bunicul avea atâta har în a povesti, încât nu ne puteam dezlipi de el. De cele mai multe ori, adormeam în casa bunicilor în timp ce el ne citea și rămâneam acolo peste noapte... Tot de bunicul meu mă leagă prima mea amintire pe baltă, pe când nu aveam mai mult de patru ani. Era într-o dimineață, soarele ieșise de mult timp pe cer, iar eu dormeam dus, când m-a trezit deodată un clipocit de apă. Mi-am crăpat ochii, m-am uitat în jur, apoi m-am frecat la ochi, crezând că visez: eram în mijlocul Deltei, în lotcă, înfolit într-o pătură, alături de bunicul meu. Ieșise la pescuit și nu a mai așteptat să mă trezesc, m-a luat cu el așa, dormind. Ținea foarte mult la mine, eram nepotul lui preferat, și cred că, într-un fel, cumva ritualic, își dorise să fie el primul care mă scoate cu lotca pe baltă. E o emoție uriașă în amintirea acelei dimineți, rețin perfect fiecare detaliu, de la lumina orbitoare a soarelui, la zarva păsărilor, și rețin exact și locul acela în care m-am trezit, locul în care îi plăcea bunicului să pescuiască, undeva în partea

dinspre Obretin, la Mila 18. Și mai avea bunicul ceva aparte: era și un bun cunoscător al plantelor din Delta și al leacurilor populare [...].

Pe de altă parte, munca grea, efortul, dârzenia de care trebuie să dai dovadă ca să trăiești în Delta par a fi legate mai ales de tatăl său epuizant și de imaginea obsesivă a căratului lemnului cu lotca, pe timp de iarnă:

Îmi aduc aminte că eram copil și mergeam cu tata, cu două bărci, trebuia să tragem 30-40 de kilometri până aproape de Tulcea, unde era o pădurice. Porneam seara, vâsleam toată noaptea, a doua zi tăiam și încărcam lemnele în barcă, iar următoarea noapte, vâslește înapoi spre casă! Au fost experiențe extraordinare, dar efortul a fost și el pe măsură. Fiind mic, mai adormeam la vâsle, iar tata, care trăgea în față, auzea dacă mai dădeam cu barca de un mal, dacă o mai hârșăiam de stuf sau de crengile pomilor și îmi dădea, din nou, deșteptarea. Cam așa era viața în Delta! Știam că urma să fiu pescar toată viața, ca bunicul și ca tatăl meu, și, de altfel, m-am și angajat ca ajutor de pescar, aveam șaisprezece ani. Dar în sinea mea, visam la altceva...

Și mai este ceva: acel respect simplu, țărănesc, față de oamenii din comunitatea ta, cărora le dai totdeauna binețe și îi întrebi „Ce mai faci, vecine?“, și împreună cu care te simți bine pur și simplu, că așa ai apucat. *Pe ulițele aceluia sat din Delta am învățat, cred eu, cea mai importantă lecție: respectul, repetă Ivan cu orice ocazie.*

Un jurnalist l-a întrebat odată dacă viața în sat la el „era așa, o duritate?“. *Nu. Dimpotrivă, era o bunătațe!*, a răspuns Ivan dintr-o suflare.

În acest sens, deși a plecat de multă vreme din sat și a cutreierat toată lumea, Ivan a rămas un țăran și un „om al locului“, dar un loc aparte, care a dat lumii douăzeci și unu de campioni mondiali și olimpici!

Vintilă Mihăilescu, *Ascultându-l pe Ivan*

A.

1. Transcrie, din textul 1, două cuvinte care aparțin câmpului lexical al *timpului* . **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând textul 1.

Tema poeziei este:

- a) călătoria.
- b) creația.
- c) istoria.
- d) natura.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Cel care le spunea povești în fiecare seară copiilor era:

- a) Afanasie.
- b) bunicul.
- c) tatăl.
- d) un văr.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Din drumurile pe care le făcea cu tatăl său, Ivan își amintește de:

- a) bucuria găsirii lemnului la Mila 18.
- b) efortul mare depus la întoarcere.
- c) frigul aspru din timpul iernii.
- d) căruțele din satele de lângă Tulcea.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Peisajul descris este preluat din pictura unui artist.		
Pe malul apei cresc răchite și portocali.		
Flora și fauna fac ca peisajul să semene cu o grădină pe apă.		
Ivan Patzaichin dorea să se facă pescar.		
În Deltă, oamenii se deplasau cu lotca.		
Bunicul lui Ivan Patzaichin făcuse studii universitare la București.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „Era într-o dimineață, soarele ieșise de mult timp pe cer, iar eu dormeam dus, când m-a trezit deodată un clipocit de apă.”

b) „E o emoție uriașă în amintirea acelei dimineți, rețin perfect fiecare detaliu, de la lumina orbitoare a soarelui, la zarva păsărilor, și rețin exact și locul acela în care m-am trezit, locul în care îi plăcea bunicului să pescuiască.”

7. Interpretează, în cel puțin 30 de cuvinte, o figură de stil identificată în textul 1, pe care o vei preciza. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunetul „i” este vocală în ambele cuvinte din seria:

- a) „apoi”, „strălucitoare”.
- b) „căci”, „pomilor”.
- c) „epuizant”, „bunicul”.
- d) „iazul”, „răchitele”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

S-au format prin compunere ambele cuvinte din seria:

- a) „cumva”, „mărunte”.
- b) „despre”, „totdeauna”.
- c) „legate”, „preafrumoase”.
- d) „orice”, „bunătate”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Rescrie secvența „*Nu era plictisit sau distant, dar parcă nu era vocea lui.*”, înlocuind cu câte un sinonim cuvintele „*distant*” și „*voce*”.

4 puncte

4. Transcrie din fragmentul următor trei pronume personale aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza.

6 puncte

„eram în mijlocul Deltei, în lotcă, înfodolit într-o pătură, alături de bunicul meu. leșise la pescuit și nu a mai așteptat să mă trezesc, m-a luat cu el așa, dormind. Ținea foarte mult la mine, eram nepotul lui preferat, și cred că, într-un fel, cumva ritualic, își dorise să fie el primul care mă scoate cu lotca pe baltă.”

5. Completează enunțul în așa fel încât să-i adaugi o propoziție principală, precizând modalitatea prin care se realizează raportul de coordonare. **6 puncte**

Asta mă fascina și pe mine, și pe verii mei.

6. Alcătuieste un enunț în care substantivul cu funcție sintactică de atribut din enunțul „*Bunicul era înțeleptul satului*” să devină complement indirect. **6 puncte**

Substantivul cu funcție sintactică de atribut:

Enunțul în care substantivul are funcție sintactică de complement indirect:

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând gândurile unui iubitor al Deltei, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

În Deltă, am cunoscut câțiva _____ (*scafandru*) și mi- _____ (*a dori*, condițional-optativ, prezent) să luminez și eu cândva cu o lanternă uriașă undele unui lac, spre a vedea pești _____ (*auriu*) și alte vietăți subacvatice.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Crezi că a deveni campion are legătură cu locul unde te-ai născut?

Scrive un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susții răspunsul la întrebarea de mai sus, valorificând textul 2 și experiența personală/de lectură.

În scrierea textului, vei avea în vedere:

- formularea unei opinii;
- prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată;
- enunțarea unei concluzii;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020 – 2021
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 5

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

70 de puncte

A.

1. câte 1 punct pentru transcrierea, din textul 1, a oricăror două cuvinte care aparțin câmpului lexical al *timpului* (de exemplu: „amurg”, „noapți”, „dimineată”) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțuri; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunțul	Corect	Inc corect
Peisajul descris este preluat din pictura unui artist.		x
Pe malul apei cresc răchite și portocali.		x
Flora și fauna fac ca peisajul să semene cu o grădină pe ape.	x	
Ivan Patzaichin dorea să se facă pescar.		x
În Deltă, oamenii se deplasau cu lotca.	x	
Bunicul lui Ivan Patzaichin făcuse studii universitare la București.		x

6. – câte 2 puncte pentru menționarea tiparului textual identificat în fiecare dintre fragmentele date:
a) narativ; b) descriptiv **2 x 2 puncte = 4 puncte**
– câte 1 punct pentru formularea fiecărui răspuns în enunț **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. Interpretarea unei figuri de stil identificate în textul 1
– numirea figurii de stil identificate **1 punct**
– interpretarea figurii de stil identificate: interpretare adecvată și nuanțată – 3 puncte; schematică – 2 puncte; încercare de interpretare – 1 punct; lipsa interpretării – 0 puncte **3 puncte**
– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
– respectarea numărului minim de cuvinte **1 punct**
8. – menționarea emoției transmise **1 punct**
– motivarea răspunsului menționat: nuanțat și adecvat, cu valorificarea textului indicat – 3 puncte; schematic, cu valorificarea textului indicat – 2 puncte; tendință de generalizare, încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului indicat – 1 punct; lipsa motivării – 0 puncte **3 puncte**
– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
– încadrarea în numărul de cuvinte indicat **1 punct**
9. – precizarea unui alt text literar asociat textului *Pastel* de G. Topîrceanu **1 punct**
– câte 2 puncte pentru prezentarea asemănării și a deosebirii: adecvat și nuanțat – 2 puncte; simpla precizare a asemănării/a deosebirii – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte **2 x 2 puncte = 4 puncte**
– respectarea normelor de ortografie, de punctuație și a numărului de cuvinte indicat (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli sau nerespectarea numărului de cuvinte – 0 puncte) **1 punct**

B.

1. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. câte 2 puncte pentru înlocuirea fiecărui cuvânt indicat cu un sinonim (de exemplu: *Nu era plictisit sau rezervat, dar parcă nu era glasul lui.* etc.) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
4. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror trei pronume personale aflate în cazuri diferite (de exemplu: „m-”, „(cu) el”, „(la) mine”, „lui”, „el”, „mă”)
– câte 1 punct pentru precizarea cazului fiecărui pronume personal transcris: (de exemplu: „m-” – acuzativ, „(cu) el” – acuzativ, „(la) mine” – acuzativ, „lui” – genitiv, „el” – nominativ, „mă” – acuzativ)
3 x 1 punct = 3 puncte
3 x 1 punct = 3 puncte
5. completarea enunțului cu o propoziție principală, precizând modalitatea prin care se realizează raportul de coordonare (de exemplu: *Asta mă fascina și pe mine, și pe verii mei și mă emoționa. / Ne chemase la o plimbare cu barca și asta mă fascina și pe mine, și pe verii mei. / Asta mă fascina și pe mine, și pe verii mei, mă emoționa.* etc.) **6 puncte**
– completarea enunțului, prin adăugarea unei propoziții principale – 3 puncte;
– precizarea modalității prin care se realizează raportul de coordonare (de exemplu: prin joncțiune/ prin juxtapunere) – 3 puncte
- Notă! Nu se acordă punctaj pentru împărțirea frazei în propoziții. Nu se depunțează lipsa împărțirii frazei în propoziții.
6. – identificarea substantivului cu funcție sintactică de atribut (*satului*) **2 puncte**
– alcătuirea unui enunț în care substantivul să aibă funcție sintactică de complement indirect (de exemplu: *Proiectul este util satului. / I-au dat satului alt nume.* etc.) **4 puncte**
7. – câte 2 puncte pentru completarea cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*scafandri, aș dori, aurii*) **3 x 2 puncte = 6 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- formularea opiniei **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată
2 x 3 puncte = 6 puncte
- câte 1 punct pentru enunțarea fiecărui argument – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru dezvoltarea fiecărui argument – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru valorificarea textului 2 și a unei experiențe personale/de lectură – 2 x 1 punct = 2 puncte
- enunțarea unei concluzii adecvate **2 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa conectorilor – 0 puncte **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitate **1 punct**

Notă! În redactarea compunerii, nu se va trece un titlu.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.